

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Nyitvatartás minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre 5 koronára,
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —
Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petőit betűknél nagyobb, avagy
'szabványos' betűknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A Balkánháború

— október 26.

Hiábavalóság ma már azt mon-
dani, hogy a balkáni félszigeten
elmaradott állapotok vannak. Ez
tulzás. Hiszen már ott vannak a
mozgófényképfelvételek gépei s
hat nappal a podgoricai ütközet
után már láthatók a véres ütkö-
zetek filmjei, kényelmes mozgó-
színházakban, szabott helyárok
mellett.

Ez Európa tükörképe ma ki-
csinyben. Odalent életre-halálra
megy a harc, létek és megsem-
misülések forognak kockán s Eu-
rópa népei nézik azt az ádáz fe-
nekedést, mintha páholyban ül-
nének s megteszik az észrevéte-
leiket afelől, hogy melyik játszik
jobban.

Nem lehet ellene kifogás, elég
természetes elevevésséggel és élet-
hűséggel játszanak. Megtesznek
minden lehetőt, hogy bemutassák
a borzalmakat. Füleket és orro-
kat már vágtak le, nyomoruságos
falvakat gyújtogattak fel s elpusz-
tították a népeket belőle. Hiába,
a hadviselés ott úgy megy ma is,
mint régebben, a hadjárat kife-
jezetten emberpusztítás s vagyon-
tönkretetés, a fegyverre bízott
igazságban úgy döntenek, hogy

végül az igazság meghallgatására
nem maradnak fülük, mert ak-
korra már levágattak valameny-
nyien.

Meddig fog tartani ez a ret-
tenetes színjáték? Azt senki sem
tudja. Némelyek szerint hat hét
alatt befejeződik. Legalább így
vélik s remélik. Hogy talán any-
nyi idő alatt már oly sok embert
megöltek egymásból, hogy a meg-
maradtak jónak látják megbékülni.
Azt is remélik, hogy hat hét múlva
már leesik a hegyek között a hó
s elfödi az amugy is járhatlan
utakat. Az ormokról öles magas-
ságu hótömegeket zudít a völ-
gyekbe a hóvihar s lehetetlenné
tesz minden mozgást, az élelem-
nek és lőszernek a szállítását.
Hát abban reménykednek, hogy
talán majd maga a zordon haragu
természet szünteti be a hadako-
zást. Vagy pedig esetleg a milliós
pénzesoportok, ha szintén zordon
haragukra válnak s nem adnak
több pénzt a hadakozásokhoz.

Más vélemények szerint a vé-
res fegyvertánc eltarthat félesz-
tendeig is. Hivatkoznak arra, hogy
az orosz-török háború a Sipka-
szorosnál s a krimi háború is
Sebasztopolnál egész télen át
tartott s hivatkoznak arra is, hogy
a hadviselő feleknek van pénzük
bőven. Ez ugyan kérdéses, de

lehet, hogy úgy igaz. Hiszen még
a nem nagy hitelű Szerbia is azt
állítja félhivatalosan, hogy száz-
millió koronányi készpénze van
a hadviselés folytatására. S ha a
többieknek is vannak pénzforrá-
saik, sokáig játszhatják még a
rettenetes színjátékot a balkáni
népek Európa páholyának.

S mi lesz a vége? Elhull száz-
ezer ember s elvesznek a milliók
százai és ezrei. Visszahozhatlanul.
Mert az ilyen háborúnál, ahol bár-
melyik hadakozó fél részéről is
aligha lesz lehetséges az a gaz-
dagodás, amit régebben hódítás-
nak, ma sivár üzleti nyelven te-
rületnagybodásnak neveznek,
a vér- és pénzáldozatok haszon-
talanul fecsérlődnek el. Pedig
aligha túlzott számítás az, amely
az öt viaskodó félnek az együt-
tes napi kiadását négy millió ko-
ronára teszi. Legalább ennyi el-
fogy, ellenérték nélkül minden
nap s nyomában olyan drágaság
fog támadni, amelyhez képest a
mai még csak játék.

Pedig a mai drágaságot is el-
viselhetetlennek mondjuk. Nem
kellemes doig Cassandrának
lenni, de valószínűleg bevállik az
a szomorú jóslás, hogy az egyre
ismétlődő hadikiadások sulya alatt
összeroppannak a szegényebb
nemzetek. A mai nehéz drágasági

viszonyok az angol-bur háború
idején kezdődtek, amikor az an-
gol tőke az afrikai harctereken
emésztődött fel. Az azóta való
harcok nyomán mindig csak csök-
kent a pénz értéke és ezt a nem
hadviselő felek is megérik. Eh-
hez szomorú sullyal járulnak a
gazdaságilag rossz esztendőök s
az elemi csapások, hogy éppen
a szegényebb népet a legsötétebb
nyomorúságba sodorják. Hiszen
nálunk nincsen háború s Mára-
marosban már ma is harminc ko-
rona az ára egy mázsa kukori-
cának! S a Balkánon? Ott két
részt oszolnak majd a szegény
népek. Az egyik rész elhal fegy-
ver alatt, a másik részt kikezdi
az éhhalál. A „dicsőséges” had-
viselésnek ilyen rémképei vannak
a huszadik században.

Kabát nélküli gomb.

— október 26.

Körülbelül két héttel ezelőtt az
ellenzék intézőbizottsága kiküldte
az ellenzék kilences bizottságát,
hogy az küldje ki a négyes bizott-
ságát és hogy ez a négyes bizott-
ság hívja össze az egész ellenzék
értekezletét. Hogy mit csináljon
ez az értekezlet, azt ebben a perc-
ben nemcsak mi nem tudjuk, de

gott a szavába Krizsóczyné — én azt
szeretném, ha nekem teljes jogom
lenne ahhoz, hogy öntől egy és mást
kivánjak. Például...

Kovács János csak a szeme egyik
szögletéből mert felnézni az asszonyra.
Krizsóczyné mosolyogva fejezte
be a mondatát:

— Például azt, hogy ne járjon
többé soha csizmában...

A zseni ijedten nézett a lábára.
Ezuttal cipő volt rajta s ez némi bá-
torossággal öntötte el. Megkockáztatta
a védekezést:

— Oh, csak sárban szoktam...

— Soha sem szabad! — mondta
ki a határozatot Krizsóczyné tréfásan.
Áztán arra is kérésem, hogy ezentul
csak legujabb divatu angol szoboru
ruhákban járjon, hogy a fehéreműit
a legelső pesti cégtől hozassa, hogy...

A zseni a rázúduló kívánságokra
olyan rémült arcot vágott, hogy Kri-
zsóczyné nem állhatta meg kacagás
nélkül.

— Sokat kívánok ugy-e? —
mondta sietve.

— Oh, ént mindent megpróbá-
lok! — jegyezte meg a zseni siral-
masan.

— Köszönöm! — felelte Krizsó-
czyné hirtelen izgalommal. De én ér-
zem, hogy ez tulságos beavatkozás
volna részemről az ön életébe. Én
jogaimat keresek ehhez. És ez a jog-
cim meg volna, ha ön is úgy akarná.

A zseni.

Irta: Pakots József.

(Folyt. és vége.)

III.

Krizsóczyné hódolatleljes bámu-
lója lett Kovács Jánosnak. Így hitták,
ezen a közönséges, mindennapi né-
ven a fiatal, félszeg, kopott falusi
kántort. Bámulta benne a csodálatos
tehetséget, az öntudatlan teremtő erőt,
a zsenit.

Mert Kovács János zseni volt.
Fésületlen, vad zseni, aki nem is-
merte a maga szellemi értékeit s mint
egy ostoba, tudatlan gyerek nézett
bele az élet misztériumába, a jövő-
dőbe, amely előtt egy falusi tanító
szögletes homlokán. A művészet imá-
data hirtelen nagyon közel hozta
hozza ezt a szegény paraszti, homá-
lyos származású embert.

Mindenekelőtt a kastélynak azt
a szárnyát, amelyben a muzeumi tu-
dós szokott a nyári hónapokban lakni,
berendeztette Kovács Jánosnak. Aztán
kitűnő, ismert nevű mestereket hívott
le magához és művelői, taníttatni
kezdte a vad zsenit.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Visszavágyik egy legény...

Álmodozó erdő mélyén
Levél zizeg, zúg a lomb...
Messze, messze folyó partján
Virágosan áll egy domb.
Kis domb hátán, fehér házban
Barna kis lány éldegél,
Odavágyik reggel, este, —
Odavágyik mindörökre
Egy legény...

Ablakában sok virág van,
Nefelets és rozmaring;
Vasárnapon a hajában
Illatozva mosolyg mind.
Vasárnap a templomban
Valami sir a szíven...
Odavágyik reggel, este, —
Odavágyik mindörökre
Egy legény...

Néha, éjjel messze menne,
Néha éjjel oly beteg,
Néha éjjel csak mesélnek,
Csak susognak a szelek!
Néha, mikor rózsák fakad,
Messziről jön a levél:
Odavágyik reggel, este,
Visszavágyik mindörökre
Egy legény...

Juhász Árpád.

* Megzenésítette Dr. Kárpát.

Őszi cipő divat újdonságok

a legdivatosabb formákban és legizlésesebb
kivitelben urak, hölgyek és gyermekek
részére teljes választékban megérkeztek.

FÖLDES FERENCZ CIPŐÁRUHÁZA

Sátoraljaujhely, Fő-tér.

nem tudja az egész ellenzék sem, annak intézőbizottsága sem, ennek kilences bizottsága sem és ennek négyes bizottsága sem.

Az ellenzéki lapok azt mondják, hogy a szövetség ellenzéknek tisztázni kell az ország előtt, hogy mi az álláspontja a háborúval szemben. Mi azonban azt hisszük, hogy ettől a nehezen kialakuló ellenzéki háborús állásponttól egyelőre még nagyon nyugodt lehet Európa. Amennyire ugyanis mi látjuk a dolgokat, hát ez az ellenzéki értekezlet nem olyan tragikus dolog, mint amilyennek a szörnyűkődő közvéleménynek beadják. A szövetség ellenzéki pártoknak ez a közös értekezlete nem lesz melléparlament, nem fog se hadat üzeni, se békét csinálni. Ez a közös értekezlet a mi értesülésünk szerint inkább kómikus, mint tragikus dolog. Ez a közös értekezlet ugyanis semmi egyéb, mint egy gomb, melyhez nincs kabát,

Amikor az intézőbizottságból kiküldött legújabb négyes bizottság megalakult, akkor nagy zavarban volt a szövetség ellenzék. Ennek a kiküldetésnek ugyanis az volt az előzménye, hogy a szövetség ellenzék vezetői a koalícióból a fuzióra szertettek volna áttérni. Az volt a terv, hogy az összes ellenzéki pártok egy párttá tömörülnek. A közös ellenzéki értekezlet célja pedig az lett volna, hogy ezt a tömörülést, melyet ők némi kis megalomániával „történelmi esemény”-nek neveztek, ünnepélyesen kimondják.

Nem is volt a fuziónak semmiféle elvi akadály. Elvi akadály csak ott merülhet fel, ahol elvi ellentétek vannak. Elvi ellentétek viszont csak ott lehetnek, ahol elvek vannak. Mivel azonban a szövetség ellenzéki pártok elbőrségben nem szenvednek, tehát az ő egyesülésük elé nem gördül semmiféle elvi akadály. A fuzió még-

— Kérem... nyöszörgött fel a jámbor fiú.

— Nos, én... én hajlandó volnék, ha önnek is úgy tetszik, a felesége lenni!...

Kovács János azt hitte, hogy leszik a XVI. Lajos korabeli székről, amelyen ült és a cipője orráról hirtelen a menyézetre szaladt fel a tekintete. Vajon nem álmodik?

Nem álmodott. Krizsóczy né fel, megfogta a kezét és meghatározottan mondta:

— Azt hiszem, világhírű férjét választottam magamnak...

IV.

A zenei körökben ujabban egy igénytelen egyszerű nevet adogattak szájról-szájra a legnagyobb bámulat hangján, a Kovács János nevét. Egy-két csodálatos, új, forradalmi zenekomponáció jelent meg e név alatt, s a szakértők zenei fenoménről kezdtek beszélni. A legújabb zeneművészeti nagyságokat emlegették vele egysorban. Röpöködtek a csillogó nevek, Strausz Richárd, Debussy.

A zseni felesége, a művészelekü asszony mintha álomvilágban járt volna. Elmámorosította a férje dicsősége, hírneve, ünnepeltetése s a lelkeben diadalmas himnuszokba tört ki

sem sikerült. Hogy miért nem, arról egyelőre még hallgat az anynyira aposztrofált „történelem”. A rossz nyelvek azt mondják, hogy a fuzió nem egy ellentét, hanem egy harmónián akadt meg. A szövetség ellenzék összes tagjai ugyanis harmónikus törekednek valami állásra, vagy hatalmi pozícióra. Ha több csoport marad fenn, akkor mindegyik csoportra jut valami. De ha a csoportok helyét elfoglalja egy nagy tömeg, akkor ebben a sokadalomban talán üres marad a marka egyik másik olyan hazafinak, aki mint csoportvezér vagy alvezér ma még küzdelmének egy kis gyümölcseire számíthatna.

Nem tudjuk, igazuk van-e a rossz nyelveknek, de azt tudjuk, hogy a szövetség pártok fuziójának gondolata meghalt körülbelül abban a pillanatban, amelyben megszületett. Hette nem abban, hanem a következő pillanatban. És ez a rövid életkor is már elég volt ahhoz, hogy egy kis zavarba hozza az ellenzék vezetőit. Ez alatt a rövid idő alatt ugyanis elhatározták a fuzió történelmi eseményének érdekében azt a bizonyos közös értekezletet, melynek tárgya a fuzió kimondása lett volna. Most van értekezlet, de nincs párt. Van gomb, de nincs kabát.

Ekkor alakították meg azt a bizonyos négyesbizottságot, melynek azért kellett a történelemben bevonulnia, hogy az a fölösleges gomb kabátot találjon. Ennek a négyesbizottságnak tehát azt a feladatot szánták, hogy eszeljen ki valamit, ami az előre kitűzött értekezletet utólag indokolhatja. A feladat nem könnyű, mert hiszen történelmi eseményről legyen szó, a szövetség ellenzéki pártok vezetői pedig ezideig nem rázták ki a kabátjuk ujjából a történelmi eseményeket. Meg is akadt a négyes bizottság dolga. Már két hét óta gondolkodik, de nem talál semmit, amit a legközelebbi népgyűlésen

az önmagával való megelégedés. Elvégre ő ajándékozta meg a világot ezzel a csodálatos tehetséggel. Nélküle, az ő felfedezése nélkül ez az ember soha se került volna ki a kis falusi templom korusából, isteni tehetsége elsenyvedt volna s a melodiák, hangzuhatok szent forrásra kiapadt volna a lelkében. Kiolte volna belőle a zsenit az öreg pap, Verzár Demeter, a sánta Ballóné litánias világa.

A művészelekü feleség boldogan hordozta körül férjét a földkerekség koncerttermein. Azt akarta, hogy a dicsőség fénye közvetlenül sugározzék az ő teremtményére a tanítóskára, aki immár híresség lett a kultura legnemzetközibb világvárosaiban.

Voltaképpen hazárdjátékot folytatótt a mámoros asszony. Mert a zseni igazán nem volt alkalmas médium az ilyen körülhordoztatásra. A falusi kántor sehogyse akart kivesszni belőle. A régi félszeg, szóval, paraszti ifjú maradt az új viszonyok között is s a finomlelkű asszonynak igazán minden művészetére szükség volt, hogy ezt az alakot esetéről-esetéről elfogadható beállításban vigye a nyilvánosság elé.

Sokszor már türelme veszett az asszonynak s ilyenkor kifakadt a zseni előtt;

mint történelmi eseményt lehetne bekonferálni.

Igy tehát nem lehetetlen, hogy a fuzió gyors kimulása magával fogja ragadni a halálba az ellenzéki közös értekezletet és az arra hirdetett történelmi eseményt is. Hanem azért a koalíció egysége és összhangja minden kétségen felül áll, különösen az összhangja. Meg fog győződni róla mindenki, aki az országgyűlés legközelebbi fűtőkoncertjét meghallgatja.

Ujhelyi bajok, új szempontokból.

Gyámoltalanság minden vonalon.

IV.

(K. J.) Láthatjuk az eddigi fejtegetések nyomán, hogy Ujhely elhanyagolva fekvésének, utalózatának, megye székhelyi és egyéb számottevő tényezőinek gazdaságilag fontos előnyeit az apró bankok gründolásán kívül, — amelyben gazdasági, szellemi potenciája teljesen kimerült — egyebet alkotni képtelen volt. Tőkéje elforgácsolódott. Összetett kézzel, tárt szájjal és irigykedéssel volt kénytelen szemlélni, hogy amire ő lett volna leghivatottabb, azt szétdarabolva a közelfekvő városok — sőt falvak — ragadták magukhoz. — Öpöközte szerencsétlenségét tetőzte nagyravágyása is. Korábban szervezkedett át rendezett tanácsú várossá, semhogy a körülmények józan mérlegelésre azt indokolta volna. Hogy közigazgatásunknak itt részletesebben nem tárgyalható műzei is sziettették az abortust, hogy fajunk szerencsétlensége, a mindenben való politikálás is közrejátszott, hát bizony azok kellemetlen igazságok. Igaz, hogy egy város közigazgatásán javítva fejlődésének utját egyengeti, de nem igaz ám az, hogy a községi ranglétrán való emelkedés egyúttal jobb közigazgatást is jelent. Legalább Ujhelynek ebben is értelmes pechje volt. A jó becsületű öreg Ujfalussy Endre teljes lelkevel munkálta szűkös viszo-

— Nem értem magát János, hát nincs magában egy esőp ambíció sem.

A zseni lehorgasztotta fejét és bűnbánóan az elegáns lakcipője orrát bámulta.

— De hát ez nem jól van így! — panaszkodott az asszony — Maga a világ egyik nevezetessége. Uralkodók rendjelei ékesítik a kabátját, a világ legnagyobb szellemével egysorban emlegetik, az arképe nap-nap után megjelenik a lapokban. Tengeren túl is ismerik a nevét. Hát nem érzi, hogy milyen nagy dolog ez? Maga a halhatatlanság! Legyen gögös, büszke, öntudatos! Maga redkivüli lény! Emelje fel hát már egyszer a fejét!

A zseni ijedten kapta fel a tekintetét a cipője orráról.

— És mit csináljak? kérdezte kétségbeesetten.

— Mit? Mit? Legyen méltó a zsenijéhez. Semmi érzéke nincs a finomabb, művészelekü élethez. Nem tudja élvezni és értékelni a szépségeket. Nem érdeklődik semmi, ami magasabbrendű. Szerettem volna, ha megtanul idegen nyelveket. Hány uralkodó kívánt már beszélni magával, s mindig külön kellett kérni a kegyet, hogy én is magával legyek és tolmácsa lehessenek. Már az élclapok is kifiguráznak

nyok között is a város előmenetelét. Vajha regimjét meg lehetett volna hosszabbítani, legalább is annak szellemében.

A városi rangemelkedés nálunk ugyanis, csak az amugy is elégtelen közjövédelmet apasztotta inaktív célokra. De egyetlen olyan eredményt se mutathat fel, amit a nagyközönség is meg ne valósíthatott volna, még pedig sokkal olcsóbban és minden valószínűség szerint jobban is, már csak azon logikai igazságnál fogva is, mert ami van, egytől-egyig az elképzelhető legrosszabb. Alkotásai — a vízvezetékét kivéve — nyomorúságos tákolmányok. Megmutatta például, miképpen lehet egy ócska színházat majdnem drágábban átépíteni, mint amennyibe az új került volna s ma Ujhelynek vagy a legbotrányosabb színháza a kontinensen. Átnyomorgatta a Dianna tánctermét gőzfürdővé, megspékelve ócska vasakkal, lehetetlen cók-mókokkal s egy fél-esztendő alatt mindenik zuhanyába belé állt a göres. Arról pedig, amit mindenik fürdő irányában joggal támaszthat a fürdeni kívánczó ember, hogy tisztábban jöjjön ki belőle, mint a hogy bele ment, mint utólrhetetlen utópiáról le kellett mondania. Természetes, hogy a színháza valóságos direktor-gyehenna, ahol a jó azért bukik meg, mert a szűk, tűzveszélyes, dohos tabernában a publikum még a kassza darabjait sem honorálhatja, a gyenge pedig azért, mert azt az áldozatot, hogy a publikum színházba járjon, a jobb előadásokra tartogatja. Hogy pedig színházával Ujhely az első krematoriumot építette Magyarországon, — ámde elevenek számára — az a gyászos lehetőség egyre kisért. De természetes az is, hogy a gőzfürdőjére ráfizet. Pedig egy modern gőzfürdő nemcsak hogy lucratív üzlet mindenütt a világon, de még némi vonzerőt is képes gyakorolni a vidékiekre. Ujhelyi slendrianizmus kellett hozzá, hogy ha véletlenül vidéki ember téved abba a piszok fertőbe, hát annak az első fürdője, az utolsó is.

Építettet vágóhidat is. És néhány év elteltével, — noha Ujhely polgársága fogyasztja a legdrágább és legrosszabb húst az országban — tehát aligha nem tetemesebben contribuál vágatási díj címén is mint más, boldogabb városok lakói, a vágóhid se nagyságra, se higiénikus, se tisztasági, se célszerűségi tekintetből meg nem felel többé. Mi azt

emiatt. Félnem kell attól, hogy valaki négyesemköt beszélhessen magával, mert olyan csacsiságokat kotyog össze, hogy a hallgató a falnak megy tőle. A minap egy itteni párizsi újságíró valahogy kikerülte az én ellenőrzésemet és besurrant magához. Hát mit felelt neki arra kérdésre, hogy mik a művészeti tervei? Mit?

A zsenit a szemrehányások anynyira meghatották, hogy a lehorgasztott fejével majdnem a cipője orrára bukott.

— Hát mit feleltem? — kérdezte elkényszeredetten.

— Lám, már ezt is elfelejtette. Azt mondta: „majd megtudom a feleségemtől!” Az a rosszmájú újságíró ezt a feleletet aztán kikürtölte a világnak. Ma épen hetvenedszer olvasom a maga nagy mondását egy dél-afrikai lapban. És ez a mondás fenn fog maradni az utókorra és még négy-száz év múlva is mosolyogni fognak magán miatta. Hát térjen észhez, az Isten áldja meg! Vigyázzon magára! Értse meg, a nagyság kötelez! Ne legyen már olyan kézen vezetett, nagy gyerek...

A zseni nagyon meg volt hatva, sűrűn pislogott a szemével és teljes bűnbánattal mondta:

A jó munkát felesleges dicsérni!

bátorkodom felhívni a nagyközönség becses figyelmét évek óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő **gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő vállalatomra**, hol is a legjutányosabb árban öt napon belül lesz minden elvállalt munka eszközölve, minden rongáló anyag mellőzésével. Ingek, gallérok, kiegészítők tükörfényesre tisztíttatnak és rugékony hajlékonyságot kapnak, úgy hogy a nyakat kellemesen érinti. Midőn t. megbízóimat a fenti sorok szives figyelembe vételére felhívom, vagyok kiváló tisztelettel:

De mert jelenleg egy oly vegytisztító gyárral léptem összeköttetésbe, amely a jelenkor legjobb gépeivel van felszerelve, ennél fogva a nálam készült munka kivételesen jóval felülmúlja a helyben működő hasonló hasonnemű tisztítókat. Ennek alapján

Kálosi M. Molnár István-utca 2.

isszük, hogy új korában sem felelt meg. Tessék-lássék épült — házilag. Már pedig tudjuk mit jelentett idáig Ujhely házi építkezése.

Nem részletezzük tovább a rendezett tanácsúság halva született epochájának botrányos slendriánságait. De egyet el nem hallgathatunk. A köztisztasági és közegészségügyi mizeriákat. Tessék csak a hidhoz kísértálni s aztán a Nepomuki Szent János háta megett lévő mocsarat megsemlélni. Sokáig nem tarthat a szemle, nem különösen nyári melegben. Mivelhogy olyan orr nincsen a világon, amelyik ne tiltakoznék annak a ferdelemnek a beszípakolása ellen, ami a hid alól előtör. Am mondjuk, — aminthogy mondják is — „hát az kültelek már, nem ér rá a város, majd a csatornázás segít e bajon” stb. Mi úgy hisszük, hogy a külteleki ember is adófizető, hozzájárul a város közszükségleteihez s hogy arra nézve, amit az emberi egészség nem nélkülözhet, a halogatás mentségre nem számíthat. Legálább „rendezett tanácsú” városban. De nézzünk csak be a „citibe”, vagy ha úgy tetszik Ujhely boulevardjába, a Kazinczy-utca. Tessék csak pár napi szárazság után a törvényszéki palota környékén megállani. Hát amit Istambul legtörökebb, tehát legbüdösebb negyede emmanál, amit a Ganges pestisfertője szennyben, büzben produkál, az mind ylang-ylang illat ahoz képest, ami Ujhely boulevardján beszívható. Senki el nem hitetheti velünk, hogy a legsötétebb Balkánon is megtünnék évekig az ilyesmit. Am Ujhelyben azzal térnek napirendre a dolog fölött, hogy: „ne tessék arrafelé sétálni, ha hogy ott büdös vagyon.” Igaz, tessék a Magashegyre felfáradni! Ott jó levegőt pipálhat az ujhelyi polgár, sőt maholnap csakis ott.

Ha van argumentum a bacillus theoria ellen, akkor az Sátoraljai hely. Mert, ha itt se üti fel a fejét az epidémia minden elképzelhető és el nem képzelhető fajtája, akkor sehol széles e nagy világon. Igaz, hogy ezelőtt harminckilenc esztendővel keserves leckét vett Ujhely a kolerától, amikor minden tizedik lakója elpusztult. Amde az régen volt. Talán nem is igaz. Ha azonban megismétlődnek a „mirigy”, mi akkor sem hisszük, hogy Ujhely észére térne.

Lássunk most, — szemléltető oktatás okából, — egy másik várost. Nem Birmingham, nem Bécs, de sőt még Kassa sem jut itt az eszünkbe.

— Mindent megpróbálok. Bocssáson meg nekem.

Az asszony, aki épen az nap vett meg drága pénzen egyik műkereskedőtől egy eredeti Rembrandtot, diese kedve mutatta meg a műkincset a javulást ígérő embernek:

— Látja, ez a magáé lesz, ha holnap kifogástalanul felmondja nekem az angol leckét!

— Oh, — mondta a zseni a képre pislogatva — ennél egy szebb képet láttam a Marinál, akit maga a mult héten hozatott fel Erdélyből Párizsba kis cselédnek.

Mi volt az a kép? — kérdezte az asszony összevont szemöldökkel?

— A vadász temetése. Nagyon szép az, ahogy az állatok kísérik a vadászt a...

— Elég! — kiáltott közbe, kétségbeesetten a zseni felesége és bevitte a Rembrandtot saját szobájába.

V.

— János, maga félisten! — mondta rajongva az asszony a párizsi nagy hangverseny után. — Oh, mily boldog vagyok, hogy a gondviselés a maga életének osztályosává tett. Minő diadal! Milyen siker!

A félisten ügyetlenül lógatta le

Csak Nagymihály. A „csak” itt épen nem akar kisebbit lenni. Mikor Ujhely vajudott, Nagymihály is vajudott. Már abban, hogy mindkét város a fejlesztését munkálta. — Amde Nagymihály — képletesen kifejezve — szerencsés csillagzat alatt született. Neki támadt egy Sulyovszky Istvánja, aki nagy tudását, hatalmas energiáját önzetlenül állította legszűkebb hazája érdekeinek szolgálatába. Az a — amint tudjuk — királyi kitüntetéssel is honorált — munkásság, Nagymihály polgárságának elismerésre méltó közreműködésével előkészítették a város felvirágzását. Nagymihály, amely pedig se nem vasuti gőcpont, se nem megyei, törvényszéki, pénzügyigazgatási székhely, de sőt jóformán semmit sem bír a város fejlesztés állami intézményeiből, az egészséges, a sikerrel biztató, sőt sikereket felmutató fejlődés terén régen lefőzte Sátoraljai helyét, amelynek fejlődése a hitelműveletek szappanbuborékja. Amolyan Potemkin falu. — Nagymihály forgalmát élénk piac táplálja. Ujhely saját magát emésztí, uzsorázza ki. Várja a sült galambot. Jajgat, hogy másutt is léssen járásbíró. Rémeiket lát, mivelhogy egyéb felé is épül közt is, vasut is. De az nem jutott eszébe idáig, hogy amit ingyen kegyelemből kapott, élelmesen kihasználja. Politizál ott is, a hol semmiféle politikának helye nincsen. Rendezett tanácsúsága abban a parlamenteske játékban merül ki, amelyben — tisztelet a kivételeknek — az egyebütt nem érvényesülhető ambíciók ventillálják meddősegre kárhozott tehetségüket. És Ujhely, dacára hogy a rendezett tanácsúság második évtizedét tapossa, még odáig se jutott, hogy a házaló koldulást képes lett volna megszüntetni. Amit nemcsak a külföldön, de immár idehaza is még a valamire való falu sem tűr meg többé.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd”-lilliomtejszappan. Védjé a „Steckenpferd”, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Mamera” lilliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f.-ért mindenütt kapható.

a kidagadt erü kezét és úgy fogadta ezt a lelkes áradozó kitértést is, mint akármely, más közömbös megjegyzést.

Az asszonyt hevitették a dicsőséges est emlékei és mámorában megfogta a zseni dagadt erü, vörös kezét és áhitatosan megcsokolta:

— Én halhatatlan hősöm! — mondta elérzékenyült gyönyörrel.

A zseni fáradságról, kimerültségről kezdett panaszkodni, a mámoros asszony sietve a szobájába vezette és mint egy gyermeket, babusgatva fektette le. Maga aztán visszavonult a saját szobájába és szintén lefeküdt. De sokáig nem tudott elaludni az izgalomtól s remegő szívvel várta a reggelt, amikor a kis székely paraszt cseléd behozza a nagy párizsi lapokat, amelyek tele lesznek az ura magasztalásával.

Reggel Mari nem jelentkezett a lapokkal. Az asszony csöngetett s bejött egy másik cseléd. A lapokat hozta és egy levelet a Mari otromba cselédés irásával.

— Tessen megbocsátani, — szólott a levél — de nagyon megszeretjük egymást a nagyságos ural és megszökünk. A nagyságos ur nem akart irni, mert szégyeli magát. Kezeit csókolom, Mari.

A háztartási tanfolyam záróvizsgálója.

Okleveles háziasszonyok.

— október 26.

Az ódon vármegyeháza hátsó szárnya réges-régen nem látott már annyi és oly előkelő közönséget, mint amennyi és amilyen csütörtökön délelőtt megjelent ott, hogy tanuja legyen amaz üdvös tanfolyam eredményének, mely nyolc hét óta folyik a vármegyeházán. Zsufolásig megtöltötte az érdeklődő — legnagyobbbrészt hölgypublicum a vizsgatermet, melyben hosszú asztalokon kirakva állottak a tanítványok ügyességét s a tanítók buzgóságát mutató élelmi és egyéb cikkek.

Tíz óra volt, mikor Dókus Gyula alispán a terembe lépett s helyet foglalt a hallgatók sorában s nemsokára rá kezdetét is vette a vizsga. Meezner Gyula főispán akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg, képviselőben titkárja, Horváth Dezső dr. volt ott. A vizsgáló bizottság tagjai voltak Stegmüller Mária igazgatónő, Farkas Andor polgármester, Beregszászy István kir. tanácsos tanfelügyelő, két tanárnő és egy tanár. Az igazgatónő rövid beszédet intézett a megjelent vendégekhez, üdvözölve őket, majd Láng Irén, a tanfolyam egyik tanárnője lépett elő s az elméleti tárgyakból adott kérdéseket a tanítványoknak, melyre azok precíz és kimerítő feleleteket adtak. Igazán meglepő volt, hogy — tekintve a tanfolyam rövidségét — mily sokoldalú és hasznos kiképzést nyertek a növendékek. A háztartás vezetésének legaprólékosabb tudnivalóiról, a főzés nagy tudományából, a mosásról, szappanfőzésről s más ilyes rendkívül hasznos és szükséges dolgokról folyt a kérdeztetés s nem akadt a kérdettek közül egy sem, ki ne a legalaposabb ismeretről tett volna tanúságot.

Azután Lovass Emmy tanárnő intézett kérdéseket a nevelés tanból, az anya kötelességéről gyermekeivel szemben, az egészség tanból s a tanítványok itt is bizonyoságot tettek arról, hogy a rendelkezésükre állott rövid időt nagyon szorgalmasan, sok ambícióval használták fel. Mert igazán nagyon sokat kellett tanulniok, megismerve a konyhakertészet, barmfitenyésztés, sertéshizlalás legapróbb részleteit is, mely ismeretekből a tanfolyam tanára Csepreghy Gyula kérdezte ki őket.

A sok hasznos ismeret s néhány megkacagtató epizódot is tartalmazó vizsga után az igazgatónő szép szavakban dicsérte meg a növendékeket kifejtett szorgalmukért, biztatta, hogy az itt elsajátított ismereteket ne hagyják feledésbe menni, gyakorolják magukat azokban, hogy családjuknak munkás, hasznos tagjai s később jó feleség, anya és háziasszony válják belőlük. Farkas Andor a város előljárósága nevében mond köszönetet a tanároknak fáradohatlan buzgóságukért és kijelenti, hogy azon lesz, miszerint a fölöttébb hasznos tanfolyamot városunkban általánosítsák.

A polgármester beszéde után a növendékek megkapták oklevelüket s ezzel a vizsga ünnepély véget ért. A közönség az asztalokon kirakott meglegősen szép felhőnemű varrásokat nézte meg, majd megköstölgatta a felhalmozott sokféle süteményt, tortát, cukrokat stb., melyek mindegyike mellett ott volt egy kis cédulán készítőjének neve.

Különösen szépek voltak a Wé-

ber Zsófi, Gerőcz Ilona, Kovács Karolin, Hankuss Ida, Hornyák Gizi, Kovács Mariska, Papp Gizi, Vadász Erzs, Kovács Anna, Milatschek Ada, Gyulai Rózi által kiállított fehérneműk és torták, sütemények, de általában minden egyes növendék nagyon szép dolgokkal illusztrálta tudását. A közönség ezután az első emeleten levő étterembe vonult le, ahol sandvicheket, pástétomot, sülteket és tortákat szolgáltak fel a levizsgázott növendékek a gyönyörűen megterített asztal körül.

Nagyon szép eredményeket mutatott fel ez a vizsga és igazán óhajtható volna, hogy a tanfolyam általánosuljon nálunk, hogy ezen a most levizsgázott 30—35 növendéken kívül alkalma nyílne leányainknak a háztartás nélkülözhetetlen tudnivalóinak az elsajátítására, mert igen igazat mondott a főispán ur a tanfolyam megnyitásakor: „az a leány, aki főzni, varrni tud, ebbeli tudásával már hozományt visz férje házába!”

Egy csésze kávéban sem szabad a pompás „Valódi” Franck kávépótléknak hiányozni, mely fűszeres íz és szép színt ad. — A minőség kiadóságot, olcsóságot és izlettességet tartalmaz. Gyár: Kassa.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Pályázat. A gálszécsi járás főszolgabírája pályázatot hirdet a parnói segédjegyzői állásra. Pályázati határidő november hó ötödike.

(Büntetik az adóalap eltitkolását. Az új adótörvény érdekes és fontos újításokkal lepi meg az adózó közönséget. Ő, annak korai volna örülnünk, hogy talán a progresszív rendszer életbe lép, arra még várhatunk. Az adókievítés rendje-módja körül történik változás. Az új törvény nevezetes intézkedése az, hogy az adókievítő-bizottságok mellett adóösszeíró küldöttségek fognak működni. Ezek a küldöttségek a kivetést megelőzően írják össze a polgárok adó alá vonható keresetét, jövedelmét s ezental a küldöttségek terjesztik az anyagot a bizottság elé, amely az adót kirózza. A küldöttségnek hivatalból tagjai a pénzügyi tisztviselők, akiket a pénzügyigazgatóság rendel ki, a többi tagokat a polgárság köréből nevezik ki. Az új rend 1913-ban lép életbe. Az adókievítő-bizottság kész tervezet alapján fogja megállapítani az adókat, de a felszámolás joga továbbra is fennmarad. Érdekes, hogy az adójövedelem eltitkolása ezental szigorú beszámitás alá fog esni. A vallomási ivatek az összeíró küldöttség munkája előtt kell kitölteni, de amennyiben az adózó fél a valóságtól eltérő adatokat jegyez fel az ivére, anélkül, hogy most már polgári becsületszárával kellene az adatok hitelességét megerősítenie, jövedéki kihágás címen eljárás indítanak ellene s büntetést rónak ki reá.

Moskovits Herman

posztó- és gyapjuszövet divatáruháza

Sátoraljai hely, Bákóczi-utca 6. szám.

Már megérkeztek a legújabb divatu angol férfiruha szöve-tek, télikabát kelmék, és kiváló minőségű, legújabb divatu

SZŐRME ÁRUK.

Mérték utáni megrendelések gyorsan készíttetnek

HIREK.

Keserves szüret. Máskor ilyen-taj vidám szüreti rakéták pattogtak, most a balkáni ágyuk dörögnek és rémséges viharral fenyegetik a vén Európát. Mi pedig már is ezer sebből vérzünk. Gazdasági életünk egész vonalán, mint rémséges és elkerülhetetlen katasztrófa fenyeg, a csőd. Ipari, kereskedelmi nyomorúságunkhoz most jött egy új csapás, a keserves, szomorú magyar szüret. Máskor ez a pár nap milliókat jelentett a magyar gazdáknak. Drága borok bőséges forrása volt a venyige. Az idén, mikor minden forrást, minden vagyoni értéket annyira számon tart a keserves bajokkal küzdő ország, ez a reménység is füstbe ment. Szomorubb szüret nem volt ötven éve, mint ebben az átokvert esztendőben. A tőkéről éretlen, rothadt gerezdeket szednek s a prés leve nem az édes magyar must, hanem savanyu ecet, amelylyel mit se tehetnek a gazdák. Senkinek se kell még a Hegyalján, a tokaji szőlőkben termett bor sem. Így még soha nem gyült össze a baj, a csapás, mint az idén. Szomorú egy ország ez a mienk!

— **Kazy államtitkár köszönő levele a városnak.** Abból az alkalomból, hogy a városunkban rendezett háztartási tanfolyam, — mint arról más nelyen részletesen beszámolunk, — kitűnő eredménnyel bezáródott, **Farkas Andor** polgármester a város nevében üdvözölte **Kazy József** államtitkár s az ő útján gróf Serényi minisztert is, akik ezt az üdvös intézményt megteremtették. Erre az üdvözlésre **Kazy József** államtitkár, kerületünk országgyűlési képviselője a következő levéllel válaszolt:

Budapest, 1912. október 24.

Igen tisztelt Polgármester ur!

A sátoraljaujhelyi háztartási tanfolyam vizsgálja alkalmából történt szíves megemlékezésért fogadja igen tisztelt Polgármester ur egy a Miniszter ur Öccsellencijának őszinte köszönetét, mint az én halás köszönetem kifejezését.

Kérem a Polgármester urat, hogy köszönetünket a város nagyon tisztelt közönségének is tolmácsolni kegyeskedjék.

Fogadja Polgármester ur kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Kész hive:

Kazy József,
államtitkár.

— **Uj orvosdoktorok.** A mai napon két ujhelyi ifjut avattak a budapesti tudományegyetemen az összes orvostudományok doktorává és pedig **Josefovics Kálmán** és **Friedmann Bernátot**.

— **Halálozás.** **Ádámovich István** agyagospataki g. kath. lelkész, ny. esperes, szentszéki tanácsos okt. hó 22-én hosszú szenvedés után, 77 éves korában elhunyt. Halálát nagy és kiterjedt rokonságán kívül hivei is mélyen gyászolják.

— **Agárverseny Ujhelyben.** Ma kezdődött Ujhelyben a Zemplénvármegyei Agársz Társulat elegy-agárversenye. A rendkívül kedvezőtlen időjárás sokat ártott a verseny sportbeli részének, úgy szintén látogatottságának is, úgy hogy ez a nagyérdemű s régebben különösen kultivált, speciális magyar sportünnepély ezidén meglehetősen gyér közönség előtt megy végbe. Maguk a versenyzők, az agártenyésztés aktív kultiválói azonban most is szép számmal gyűltek egybe messze vármegyéből is. Így itt vannak Szabolcsból a gróf **Vayak, Gömörből Szontagh Zoltán,** a Bácskából a **Lelbachok,** továbbá **Molnár Viktor dr.** országgyűlési képviselő, **Órosz Sándor** stb. s azonkívül persze a vármegyének közlő a megszokott, régi versenytenyésztők. Tegnap előértekezet és ismerkedési estély volt, ma este pedig banketteznek az agárszók. Maga a verseny a sárospataki alsó határban folyik s legérdekesebb része a vándordíjért folyó küzdelem, melyet három évben kell egymásután megnyerni, hogy az értékes ezüstbillikom végleg a győzőé legyen. Jelenleg **Cseley Márton** védi a díjat. A verseny eredményéről jövő számunkban referálunk.

— **Háborus előjelek.** A katonai szokásokkal ismerősök előtt méltán kelthet föl a kérdés, hogy az idén eltértek a szokásos katonai kiképzés módjától s minden jel arra mutat, hogy ez a háborus eseményekkel kapcsolatban történik. A rendes kiképzési módszer ugyanis először hosszabb időre csuklógyakorlatokat, testmozdulatokat ír elő, majd a szabatos katonai járás, a nevezetes einzelmarsch következik s csak ezután jön a Manlicher rejtelmének kitanulmányozása, a célzás szabályainak megösmertetése, a célzás gyakorlása és a fegyver jókarban való tartásának tudománya. Vagyis a katona legkönyvőbb és leglényesebb képességét, a fegyverrel való eredményesebb fellépést a kiképzés legutolsó idejében tanulja meg. És most, hogy pár nappal ezelőtt bevonultak az egyes gyalogezredekhez az egyéves önkéntesek, egészen fordítva kezdtek a kiképzést. Ahogy felöltöztek az önkéntesek, már az első napokban fegyvert adtak a kezükbe és rögtön a fegyver használatára kezdték tanítani őket. Tisztelegni és masirozni még nem tanultak, de a célzásban már gyakorolják magukat. Egészen kézenfekvő, hogy ez a föltűnő sietség és rendszer-változtatás oka számítás a háboru gyors lehetőségével.

— **Házadókivetés a jövő évre.** A pénzügyminiszter a házadónak az 1913. évre leendő kivetése céljából az előmunkálatok megkezdését, a bevallások benyújtását és gyűjtését, a szükséges adatok beszerzését ezek alapján a házadó kivetését elrendelte. A rendelet szerint november havában közzé kell tenni a házbérvédelem bevallására vonatkozó hirdményt, házbérvallomási iv kézbesítendő általános házbéradó alá eső helyeken minden háztulajdonosnak, más he-

lyeken pedig csak azoknak, akik ebben az évben házbéradóval meg vannak róva s azoknak, akik bevallási nyomtatványért jelentkeznek. A bevallások beadására a november hó 2-ik napjától 30-ik napjáig terjedő időt tűzte ki a pénzügyminiszter. A bevallások az előjáróságoknál (városi adóhivataloknál) nyújtandók be. A beadott bevallásokról jegyzéket vezetnek, amely november 30. napján lezárandó és december 1. napján a pénzügyigazgatósághoz beterjesztendő. Ha a vallomás hiányos, vagy november 30. napjáig nem adatott be bevallás, az adókövető közegek a feleket a megjelölt hiányok pótlására, illetőleg vallomás beadására hívják föl. A házadó kivetési lajstromokat 8 napi közszemlére teszik ki. A felebezés az új törvény szerint az adóiv kézbesítését követő 15 nap alatt adandó be.

— **Az izr. népkönyhaegylet folyó hó 27-én, vasárnap délután körülbelül 5 órakor, közvetlenül az izr. nőegylet közgyűlése után, a hitk. tanácssteremben szintén gyűlést tart, melyre külön meghívás nem történik, hanem az elnökség ezen az uton kéri fel a népkönyhaegylet összes tagjait, hogy e gyűlésen megjelenni sziveskedjenek.**

— **Reform a főispáni titkári állások körül.** Megbízható forrásból érdekes tervről szerezünk értesülést. Arról van szó, hogy a főispánok mellé rendelt titkárokat behívják a miniszteriumba és helyettük valóságos miniszteri titkárokat neveznek ki. A reform magyarizációját abban keresik, hogy a mostani főispáni titkárok, akik nagy munkaképességgel rendelkeznek, alkalmasabban érvényesülnek a miniszteriumban. Viszont a miniszteriumban sok tisztviselő, aki kiöregedett, vagy feleslegessé vált, átveszi a főispáni titkárok eddigi szerepét. A hátszörök lényegesen kibővül. Nemcsak bizalmi állás lesz és nem reprezentálásra hivatott, hanem első sorban helyettes lesz a főispánnak. Ez a reform a főispánok dolgát is megkönnyíti és érdekes változást fog hozni a törvényhatóságok életében.

— **A magyar városi jog.** A polgármesterek országos egyesülete a következő felhívást intézi a nagyközönséghez:

A városok fejlesztéséről szóló törvény rendelkezése szerint a belügyminiszter köteles a törvény életbelépésétől számított 2 éven belül a képviselőház elé törvényjavaslatot terjeszteni a városok szervezéséről, közigazgatásáról és háztartásáról, ugyszintén a városi rendőrségek országos rendezéséről. Minden városnak, városi polgárnak, városi tisztviselőnek, országgyűlési képviselőnek s általában mindazoknak, akiket ez az előterjesztendő törvényjavaslat közelről érint, vagy bármily vonatkozásánál fogva érdekel, a magyar városok országos kongresszusa útján tartandó meetingeken, szaktanácskozásokon, továbbá városi közgyűléseken és a saját útján arra kell törekedniük, hogy a leszűrdött gyakorlati és tudományos igazságok alapján állítsák össze a városoknak eme fontos, a városok jövő fejlődésére messze kihatással bíró alaptörvénye. Ehhez a közös munkához elkerülhetetlenül szükséges a városok jelenlegi jogviszonyainak rendszeres ismerete. Ezt a célt kívánta szolgálni a r. t.

városok polgármestereinek országos egyesülete, amikor elhatározta, hogy **Nagy Ferenc dr.,** Miskolc város polgármesterének *A magyar városi jog* c. munkáját kiadja. Avval a tiszteletteljes kéressel fordulunk tehát a magyar városokhoz, a városi tisztviselő urakhoz, a törvényhatósági bizottsági és képviselőtestületi tagokhoz, valamint az országgyűlési képviselő urakhoz, hogy egyesületünket ebben a törekvésében a mű megrendelése által támogatni sziveskedjenek. A mű ára kemény vászonkötésben 11 korona, puha kötésben pedig 10 korona. A mű f. évi október havában a Franklin-Társulat kiadásában jelenik meg. Az előfizetési díj a r. t. városok polgármestereinek országos egyesülete címe: Budapest, IV., Királyi Pál-utca 9. szám alá küldendő.

— **Elfogták a pincék rémeit.** Egy újabb pincebetörés kapcsán végre a rendőrség kezére kerültek azok a veszedelmes emberek, akik hosszabb idő óta nagy mértékben illuzóriussá tették az ujhelyi borpincék biztonságát. Pár hónapja sűrű egymásutánban közöltünk olyan híreket, melyek szerint, hol ebbe, hol abba a borpincébe ismeretlen tettesek betörték s onnan kisebb-nagyobb mennyiségű bort vittek el. Így ujjabban szeptember 24-én **Nagy M. Géza** vette észre, hogy apósnak pincéjében betörők jártak, majd október 7-én özv. **Lövinger Márkusné** Rákóczi-uti Hungária épületbeli pincéjébe törték be s onnan bort, pezsgőt, francia konyakot loptak. E héten, október 23-án fedezték fel aztán ismét, hogy az ungvári pincékben jártak a betörők és egy hat ágazatu nagy borpincében garázdálkodtak **Rude Bernát, Rekó István, Jaczkó Gyula, Vágányi Ferenc** és **Bodnár József** tulajdonosok kárára. A tettesek felfeszítették a pinceajtót s valószínűleg huzamosabb ideig dőzsöltek, ittak a pincében, azután pedig amenynyit tudtak, annyi bort magukkal vettek. A pincék tolvajai ellen hetek óta tartó erélyes nyomozásnak végre ebben az esetben sikere lett s a rendőrség letartóztatta **Hort Vaskó László** napszámot, (ki hasonló betörésért már büntetve is volt), **Dudás János** volt kocist és **Kurély András** napszámot, akik be is ismerték tettüket. Sőt az első kettő, — **Hort Vaskó** és **Dudás,** — a bizonyítékok terhe alatt az előző betöréseket, így a **Kapu Gyula** számtanácsos, továbbá **Nagy M. Géza** és özv. **Lövingerné** terhére elkövetettek is megvallották. A betörésekre vonatkozó bűnjeleket, — üres konyakos palackokat stb. — meg is találták náluk. A veszedelmes embereket átadták az ügyészségnek.

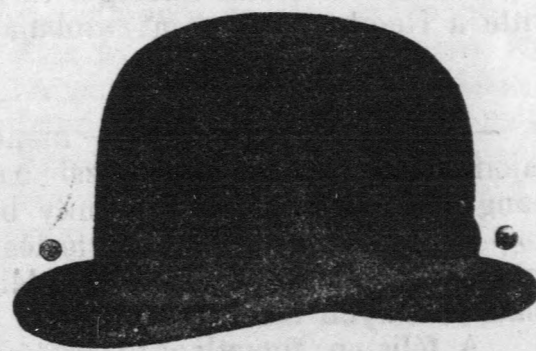
— **Szaktanfolyam.** A kassai m. kir. állami felső ipariskolánál ez évi november hó 5-én megnyílnak a következő tanfolyamok: I. A kőművesek számára való továbbképző tanfolyam. Ezen tanfolyam az építési anyagok és szerkezetek, a kőműves munkakörébe eső számítások ismer-

Legújabb divatu kalapok

legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók

Szenes Lipót uridivat üzletében Sátoraljaujhelyben.

Javaszi felöltők, fehérenűiek, nyakkendők és keztyűk. Férfi czipő különlegességek.

Jarcsó cukrászda!

Sátoraljaujhely, Főter 10. szám

Naponta friss sütemény ujdonságok

Reggeli és uzsonna kávé.

tesét és az építési szakrajtot öleli fel. A tanfolyam heti 10 órával november hó 5-étől február hó végéig tart. II. Villamos alapismeretek és gyengeáramu villamos berendezések tanfolyama. Ezen tanfolyam különösen előnyös azoknak, kik a jövőben a dinamógépkezelői tanfolyamot látogatni szándékoznak. A tanfolyam heti 8 esti órával november hó 5-től december hó 15-ig tart. Beléphetnek: Iparosmesterek, segédek és munkások, akik jártasak az írásban, olvasásban és a számolás elemeiben. Beiratkozni lehet a tanfolyam kezdetéig az igazgatóságnál, hol részletesebb felvilágosítás is szerezhető.

— **Bálint János ügye.** Mint értesülünk, **Bálint János** mádi jegyző ismért ügyében a felsőbb bíróságok is helybenhagyták az ujhelyi törvényszék felmentő ítéletét s így az már jogerős lett. — Az alaptalanul meghurcolt jegyző tehát akadálytalanul visszatérhet a jegyzőségbe, melyből a törvény rendelkezése szerint felfüggesztetett.

— **Megégett gyermek.** Szerdán délután **Borkai Lajos** kőművessegéd munkában volt, felesége pedig a dohánygyárban dolgozott; **Manya** nevű kis nővérével maradt otthon **Lajos** nevű 8 éves kis fiuk. A gyermek gyufával kezdett játszani, ruhája meggyalladt s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházba kellett szállítani, ahol még ugyanaznap ki is szenvedett. Rövid időn belül ez már a harmadik ily szerencsétlenség, hogy a magára hagyott gyermek a tűz áldozata lett s ami a legfájóbb a dologban, az, hogy legtöbbször nem a szülei gondatlanság, nem törődöttség okozza a bajt, hanem a — szegénység. Az apa, anya kenyérkereső munkában van elfoglalva, hová kis gyermekét nem viheti magával, talán olyan rokona, vagy ismerőse sincsen, akinek a gondjára bízhatná a gyermeket: kénytelen tehát otthon hagyni. A gyerek játszik, gyufa kerül a kezébe, vagy ruhája hozzátér a tüzes kályhához s kész a szerencsétlenség, mely leggyakrabban halálhoz s nem egy családnak egyetlen reményét, szemefényét semmisíti meg. S a legborzasztóbb az, hogy szinte tehetetlenül állunk szemben az ilyen esetekkel.

— **Mennyit jövedelmez a telefon?** A magyar királyi posta- és távirat igazgatósága most tette közzé évi jelentését, a melyből látható, hogy a posta, távirat és távbeszélő 1911. évben tisztán 17 millió 031.642 koronát jövedelmezett az államnak. Ez a 17 millió üzleti felesleg azonban nem vándorol be egész összegében az államkincstárba, mert a múlt évben 9,453.668 koronát fordítottak beruházásokra.

— **Magy. kir. szab. osztálysorsjáték milliója.** Az a már szinte elmaradhatatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben” egy millió nyerhető az osztálysorsjátékon, immár nem jelző, hanem valóság! Az október hó 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX. sorsjátéknak a **Török A.** és társa budapesti főelárusító által négy negyedben eladott 103,881. számú sorsjegyre szerencsés vevői nyerték a 400,000 koronás főnyereményt, melyre a 600,000 koronás jutalom is esett, úgy hogy ezzel a sorsjeggyel egy millió koronát nyertek. A nagyközönség e sorsjegyeket úgy elkapkodja, akár csak a mindennapi kenyeret, úgy hogy mindegyik új sorsjátéknál már az első húzási nap előtt jóformán minden sorsjegy vevőjére adadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerzők kedvező nyerési esélyének, valamint

annak a példásan pontos üzleti szellemnek köszönheti, mely a közönséggel immár 16 év óta megkedveltette e sorsjegyeket és megerősítette az irántuk való bizalmat. A most következő XXXI. sorsjáték 1. osztályának húzása november 21 én kezdődik.

— **A Hazai Általános Katonai Biztosító Részvénytársaság** működését immár megkezdte. Foglalkozik az életbiztosítás minden módozatával. Vezetősége: **Bolgár Ferenc** v. b. t. tanácsos, elnök: **Gergely Tódor** az Első Magyar Általános Biztosító társaság igazgatója, **Horváth Elemér** a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, **Libits Adolf** udvari tanácsos. Vezértitkár **Havas Miksa**. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főgynökségénél van.

— **Csukamájolaj helyett** sok mindent hoznak javaslatba, de tudnia kell mindenkinek, hogy a Csukamájolajat semmi sem pótolhatja, mert mitsem emészt a gyöngye gyermek gyomra a tápanyagok közül könnyebben, mint a csukamájolajat. E könnyű emészthetőségben rejlik a titka a tápértéknek, ezért tehát nem más, mint tiszta Csukamájolajat adjunk a gyermeknek, mely célra a **Zoltán-fele** a legkitünőbb. Üvege 2 korona **Zoltán Béla** gyógyszerárában, Budapesten és a gyógyszerárakban.

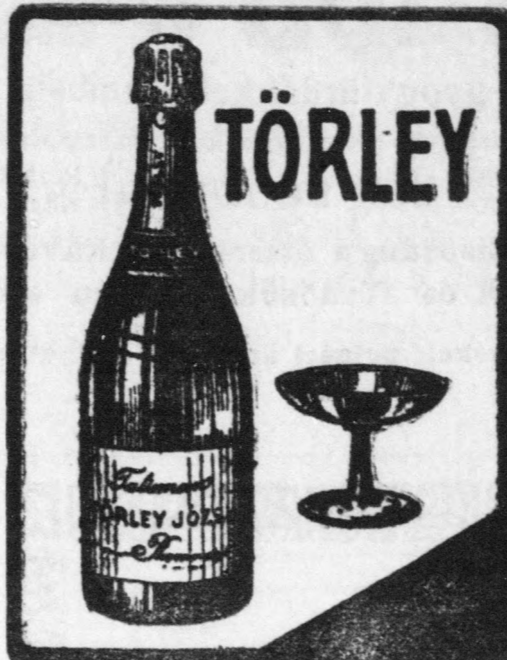
Szemgyógyintézet van Miskolczon.

PALMA
a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA. MINŐSÉGE: ARANY

IRODALOM.

— Az „Élet és Literatura” c. Kassa—Budapest székhelyen **Karasz Csaby Ödön** és **Ambrózy Ágoston** szerkesztésében megjelenő szépirodalmi, társadalmi és művészeti folyóirat október hó 30-ik száma a következő gazdag tartalommal jelenik meg: **Zichy Vladimír** gróf: Ethika az alkotmányban. **Juhász Mór**; Szivárvány **Ambrózy Ágoston**: A halál művészete. **Harsányi György Lajos**: Kétezer koronás művészet. **Novák Sándor**: Üzenet haza. (Levél a kaszányából.) **Harsányi Kálmán**: A magyar tragikum és tragikomikus változatai. **Vidor Marci**: Idegen. **Matolay Viktor**: Csermák bácsi sorsa. **Bagdy István**: Bujdossa a kuruc. **Yn**: A pöndölyös mátkát. **Bagdy István**: Elhetetlen voltam. **Művészet**: **Enyedy Barnabás** Ignacio Zuloaga. **Jassusch Antal** kiállítás Kossán. **Színház**, **Könyvszemle**, **Egyesületi élet**. **Előfizetési ár**: egész évre 12 K. félévre 6 K. negyedévre 3 K, egyesszám ára 60 fillér. A lapot illető minden küldemény a felelős szerkesztő: **Karasz Csaby Ödön** (Mészáros utca 70. szám) címére küldendő.

NYILT TÉR.)*

*) Az e rovat alatt közlöttékért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Éhlert Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Compagnie Generale Transatlantique.

Francia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison át.

Iroda: **Budapest, VII. Baross-tér 15**

Sürgőnyczim: **Transat Budapest.**

Facsemeték eladása.

Mindennemű sor-, disz- és gyümölcsfák, diszserjék, bokrok, hónapos rózsák és minden a kertészetbe vágó növények nagy választékban kaphatók gróf **Lónyay Elemér** bodrogolaszii kertészetében és a „**Stephaneum**” kereskedelmi és növénytermelési telepén **Oroszvároton** Moson megyében.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, **12 éve fennáll**, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét **VIII. József-körut 28.** (Bérkoesi-u. sarok), valamint **IV. ker., Ferenciek-tere 1. sz.** (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakképzettség által felülvizsgált butorokból áll. Teljes

lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

Inas és szakácsné

középkorú, gyermektelen házaspár állást keres. Kert és szőlőművelés kezelését értik.

Czím: **Iván József**, Sátoralja-ujhely, **Andrássy-utca 40. szám.**

Millió
ember használja
Köhögés
rekedtség, elnyálkásodás, hurut, közhvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle Mell-Caramellát
a „Három Fenyő” védjeggyel.
6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.
Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.
Kapható: **Éhlert Gyula** és **Widder Gyula** gyógyszerárakban s **Hrabéczy Kálmán** drogériájában, Sátoralja-ujhely.

Révész Simon

borbély és fodrász terme

Sátoralja-ujhely,

Fő-utca 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle

hajbetegekben,

Turbán, Schignon és kész hajfonatokban.

Elvállal mindenféle hajmunkákat.

Kihullott hajat kifésül.

Villanyos arc- és testmassage.

Színházi fodrász.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Sátoralja-ujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket

Folyó hó 15-étől a felvett munkák budapesti műhelyünkben készülnek.

Grand **ESPLANADE** Szálló Nagy **BUDAPEST,**
HOTEL III., ZSIGMOND-UTCZA 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

hat emeletes szálloda **250 szobával** A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült
Részbutor, központi légfűtés, minden szobában hideg-, melegvíz, villanyvilágítás, Lift, külön olvasó, társalgó, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.
Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogást kér **PALLAI MIKSA,**
igazgató-tulajdonos.

3679/1912. kj. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy dr. Gombos Bertalan királyhalmeczi ügyvéd által képviselt Czigler Salamon zemplénagárdi lakos kérelme következtében kérelmező magtárában és istállójában zsákokban őrzött 108 mm. gabona Katz Samu bélyi lakos késedelmes vevő veszélyére és költségére a keresk. törvény 351. §-a értelmében Zemplénagárdon, 1912. évi október hó 30. napján délutáni 3 órakor a község házánál közbenjöttömmel megtartandó nyilvános árverésen, azonnali készpénz fizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Sátoraljaujhely, 1912. október 24.

Dr. Kovaliczky Elek s. k.
kir. közjegyző.

Makulatura papirok olcsó áron kaphatók
kiadóhivatalunkban.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

Fagyos testrészek és fagydaganatok

gyökeres gyógyítására a legbiztosabb
gyógyszer a

„Szt.-Antal“ fagykenőcs

mely néhány bekenés után már gyökeresen
gyógyítja a fagyásokozta daganatot és
fájdalmakat.

Egy tégely ára 1 kor.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér

CZIMBALOM-RATKÁR.

SGHUNDA-féle szab. hirneves

— CZIMBALMOK —

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 24. sz. alatt.

— Igen kedvező részletfizetési módozatok. —

PFEIFFER SÁNDOR

építész-építőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Árpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és leszámolását, **tűzbiztos** gipsz és vasbeton menyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét;** cement, granittó-terasztó, keramit, aszbeszt, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

SIRKOSZORUK.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kegyeletes Mindszenti ünnepekre **mindennemű érc-, mű- és szalmavirág koszorukat** dus választékban jutányos áron tartok raktáron.

Élővirág koszorukat

arra berendezett saját kertészetből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkívánt izléses kivitelben készítek. **Pálmák** cserépedényekben is kaphatók. **Varrógépek** és **mosógépek** olcsó és jó minőségben kaphatók.

Bretz Gusztáv,
Sátoraljaujhely Főtér.

Hirdemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXI. sorsjáték** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Az I. osztály huzása **1912. november hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történik a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1912. évi október hó 26.

Magyar Királyi Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hazay.

**Női felöltők, bundák,
szőrme boák és muffok,
sport-kabátok és sapkák**

legnagyobb választékban
legolcsóbb árak mellett

SZEGŐ SÁNDOR

nagyáruházában

Sátoraljaujhely, Főtér.

Szőlősgazdák

és
szőlőtelepítők figyelmébe.

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
AKI szőlőoltványt akar rendelni,
AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyet az alábbi címre:

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat,

Maros-Vásárhely,
Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

North British and Mercantile
Insurance Company
angol biztosító.

Alapítva 1809. Vagyon 664 millió kor.
A legelőnyösebb feltételek mellett köt:

tűz- és betöréses biztosításokat
VEZÉRÜGYNÖKSÉG:

MISKOLCZ, Széchenyi-u. 70.

Megbízható, tehetséges utazó üzletszerzők alkalmaztatnak.
Kezdők beoktattnak.

Eladó

140 öl hosszú, 9 méter széles,
9 méter magas új dohánypajta.
Czimet megmondja a kiadóhivatal.

Szőlőbirtokosok!

Berlandieri és Riparia Teleki

a jelenkor legjobb alanyvevőszője

Kérje nagy képes
árjegyzékünket!

TELEKI ZSIGM.

Szőlőtelep kezelősege **Villány.**

Wilhelm Henrik utóda

Nagy
butorraktár.

BLUM GÉZA

Szőnyeg és
függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmi,na, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálok.

Eladó alma.

Arany renett, kormos, parmen, Kálvin, Jonathán, pogácsa és más legkiválóbb fajta, kézzel szedett alma kapható

Meczner Gyulánénál

Sátoraljaujhelyben.

Kitüntette az 1904. évi St. Louisi
világkiállításon „Grand Prix”-el.

Tisztítsd csak

Globus

Fémfiszítókivonattal

a világ legjobb fémfiszítószer.

Jobban tisztít mint más fémfiszítószer.

== Aki üzleti forgalmát emelni akarja ==

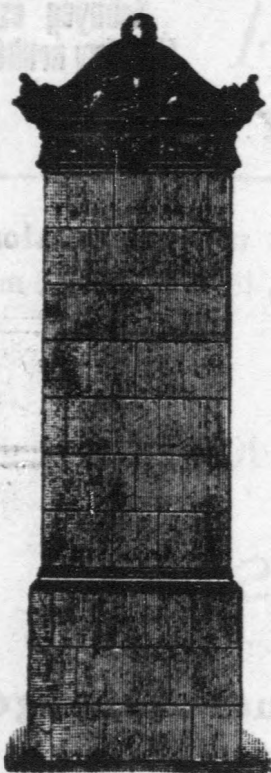
az el ne wulassa hirdetését haladéktalanul feladni

== az 1913. évre szóló ==

ZEMPLEN NAPTÁRÁBA

mely az egész vármegye területén közkezen forgó kézikönyv.

Hirdetéseket már csak a jövő héten fogadunk el.

EPERJESI
CSERÉPKÁLYHAK,
GRANIT és MÁRVÁNY
SIREMLÉKEK

bizományi eladása

Kívánatra árjegyzék és nagyobb berendezésnél külön költségvetés.

BEHYNA TESTVÉREK

Sátoraljauhely.

Kályha és sírkő ügyben levelezés Behyna Miklós címére kéretik.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SATORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és ovadékat nyújt kedvező feltétellel

Eszközl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME

Sátoraljauhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faművészetekben.

Egyedüli elárusítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Videki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétü lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.

„ „ affrik „ „ „ „ 15 „

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kívánatra kedvező fizetési módokat nyújtok.

Elsőrendű butorok gyártmányai.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemébe

